

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 5 k. — h.
Z odnośnieniem do domu . 6 k. — h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 6 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastrzeżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 30 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska Nr 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska Nr 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

Cena ogłoszeń:

Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
„ III „ „ petitowy 1 „ 20 „
„ IV „ „ „ — „ 60 „
Drobne za wyraz — „ 20 „

KINO Y. CZARY. Najwyższa Instancja

Od Poniedziałku 19 Sierpnia 1918 r.

SENSACJA!

Ostatnie dni!

sensacyjny dramat w 5-ciu częściach, ze złotej serii „Nordisk“ w wykonaniu najwybitniejszych artystów Kopenhagskich.

Nie mieszkać za blisko
nadzwyczaj wesoła komedia

JULJAN MIECZNIKOWSKI

WEŁNIANE

POLECA:

JEDWABNE

BAWEŁNIANE WYROBY

Teatr Polski H. CZARNECKIEGO

Wtorek 20-go Sierpnia r. b.
Wróg kobiet
operetka w 3-ach aktach—Eyslera
Tańce — Ewolucje.

Sroda 21-go Sierpnia r. b.
Carewicz
G. Zapolskiej.

Bilety wcześniej nabywać można w księgarni W-go Suchańskiego a w dzień przedstawienia w kasie teatru o godz. 7-ej wieczorem.
Początek o godzinie 8-ej minut 15 wieczorem.

Telegramy „Głosu Rad.”

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BERLIN, 19 sierpnia. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Niemcy opuszczają Wołgę.

Po obu stronach Awre kontynuował nieprzyjaciół swe ataki. Pod osłoną artylerji i tanków uderzył rano na drogę wiodącą od Montdidier do Roye. Tanki zostały rozbite, lub też do odwrotu zmuszone, piechotę zaś odrzucone. Na południe od Boursaignes, gdzie 16 b.m. nieprzyjaciół sześć razy nadaremnie uderzał, ponownie począł działać a czynność artylerji z wielką siłą rozszerzyła się ku północy od Chautnis i na południe zachód od Noyon: Na północy zachód od Chautnis ataki nieprzyjacielskie zostały zachwiane. Po obu stronach Noyon pomiędzy Boursaignes i Lassigny, wielokrotne uderzenia nieprzyjaciela załamały się przed naszymi linjami. Na północ od Aisne częściowe ataki francuskie pomiędzy Hampel i Nourson. Na północ od Autrechies wdarł się nieprzyjaciół do naszych pozycji. Zresztą był odrzucony. Na Vessle skuteczne działanie piechoty (czyjej). Pomiędzy Brainsfismes stała działalność artylerji. Pod Blamont skuteczny atak na nieprzyjacielskie okopy.

W Wołgach usunęły się nasze wysunięte pozycje od nieprzyjacielskiego ataku.

KOMUNIKAT WIECZOROWY.

BERLIN, 19-go sierpnia. Donoszą urzędownie:

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

Po obu stronach Awre wielokrotne ataki nieprzyjacielskie zostały zachwiane, wiele tanków zostało rozstrzelanych. Pomiędzy Oise i Aisne

od wczesnego ranka silny ogień. Częściowe ataki nieprzyjacielskie odbite.

Urodziny ces. Karola w Moskwie.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

MOSKWA, 19 sierpnia. Po pięcioletniej przerwie, pierwszy raz Rosja urodziny cesarza Karola obchodziła uroczystie, przy udziale austro-węgierskich urzędników, jeńców wojennych, oficerów, polskiej kolonji, Arcybiskup mohyowski w wypowiedzianej mowie podniósł zamiłowanie cesarza do pokoju.

Po naradach w kwaterze.

Od wybitnego polityka polskiego, który przyjechał z Wiednia do Łwowa, korespondenci dowiadują się, że kierujący austriacy mężowie stanu, którzy udali się na konferencję do głównej kwatery niemieckiej, zajmują tam stanowisko bardzo zdecydowane. Austria nie występuje na tej konferencji w roli potentata, lub strony mniej wartościowej, przeciwnie, wystąpi z całym szeregiem zdecydowanych życzeń. Dalszy ciąg tej wiadomości cenzura skreśliła.

Janusz ks. Radziwiłł po wyjeździe z głównej kwatery niemieckiej uda się do Wiednia i Budapesztu.

Podróż ta pozostawać będzie w związku z aktualnym obecnie problemem rozwiązania kwestji polskiej.

Naogół trzeba stwierdzić, że w społeczeństwie polskim narady wywołały mniejsze wrażenie, jak początkowo przypuszczano.

Traktat brzeski pozostaje!

W związku z naradami w głównej kwaterze „Abend“ donosi: Traktat pokojowy, zawarty w Brześciu Litewskim, nie będzie poddany rewizji. Państwa centralne stać będą owszem nadal na gruncie traktatu brzeskiego, śledząc dalszy rozwój wypadków w Rosji.

Państwa centralne nie wystąpią z nowymi propozycjami pokojowymi, lecz opierając się na niezłomnej sile swojej wojskowej, będą czekały na decyzję nieprzyjaciela.

Koalicja niechce pokoju!

„N. Fr. Presse“ pisze: Uznanie Czecho-Słowaków sprzymierzeńcami koalicji świad-

czy najwymowniej, iż koalicja nie myśli o pokoju kompromisowym. Kto myśli o porozumieniu się lub zbliżeniu, nie wyrządza tak dotkliwej obrazy, nie wypłaca poniekąd zadatku na zniszczenie.

Szwedzki minister spraw zagranicznych oświadczył również, że chwila obecna nie sposobna jest do akcji pośredniczącej.

Z Włoch nadchodzą wiadomości, że nastrój wojenny wzrasta się tam z każdym dniem. Wśród takich okoliczności nie pozostaje państwu centralnym nie innego, jak dalsze energiczne działanie w polityce i na polu walki.

Wiadomość ta łączy się z wywodami pułk. Repington w „Morning post“, że Niemcy wkrótce zaczną wykonywać swój plan nowej ofensywy, wskutek czego niezbyt prawdopodobna piąta kampanja zimowa staje się jednak możliwą.

„Walka się rozpoczyna“.

O przebiegu zdarzeń na zachodzie, zdarzeń które stają się coraz jaskrawsze, poza komunikatami urzędowymi nadchodzą następujące wiadomości: Pisma szwajcarskie podają za prasą francuską, że w Paryżu panuje powszechne przekonanie, że jen. Foch podejmie znowu ofensywę. Członkowie komisji wojskowej odjechali w sobotę z powrotem do głównej kwatery.

Również w czasie przyjęcia burmistrzów miasta Reims i Soissons oświadczył marszałek Foch, że walki nie uważa za skończoną, że owszem dopiero się ona rozpoczyna.

Według doniesienia „Petit Parisien“ Niemcy czynią przygotowania do nowej olbrzymiej bitwy. Sztab jenerały niemiecki wypracował zupełnie nowy plan, który ma podobno polegać na równoczesnym uderzeniu w różnych punktach frontu.

Sprzymierzeni oczekują kontrofensywy niemieckiej, jakkolwiek nie można nic powiedzieć, kiedy się ona rozpocznie.

Sprawy polskie.

Gen. Haller tworzy polsko-francuski korpus.

Z Genewy donoszą. „Matin“ pisze: General Haller, były naczelny komendant rosyjsko-polskich legionów na Ukrainie, przybył do Paryża. Gen. Haller podjął natychmiast rokowania z francuskim ministerstwem wojny.

Za jego inicjatywą francuska administracja wojskowa postanowiła stworzyć polsko-francuski korpus, na którego czele stanie general Haller. Wszyscy Polacy, którzy żyją we Francji, będą zmuszeni (?) wstąpić do tego korpusu.

Przylączenie Chełmszczyzny do Królestwa.

Z Lublina piszą: W tych dniach rozpocząć się mają prace, dotyczące przejęcia administracji powiatów chełmskich przez c. i k. Zarząd wojskowy w Lublinie. Przylęczone zostaną powiaty: Chełmski, Hrubieszowski, Krasnostawski, Janowski i Tomaszowski.

Przewodniczącym komisji, która z ramienia general-gubernatorstwa lubelskiego zajmie się przeprowadzeniem przyłączenia Chełmszczyzny do Królestwa mianowany został dr. Teodor Kalczyński, radca Sądu krajowego Naczelnik Sądu pow. w Gorlicach.

W Petersburgu i w Moskwie.

Według doniesień z Moskwy, zarówno tam jak w Petersburgu coraz więcej obawiają się wybuchu ciężkich i krwawych walk pomiędzy bolszewikami, a ich przeciwnikami.

Wszyscy przedstawiciele obcych państw, nie wyłączając konsulów, opuścili miasta, nie będąc pewnymi życia na wypadek wybuchu walk.

Kremel broniony jest całą siecią okopów. U wszystkich wejść rozstawione są armaty. Są tam podobno nagromadzone ogromne zapasy środków żywności, albowiem rząd sowieński postanowił utrzymywać się w tym swoim głównym punkcie oparcia tak długo, jak tylko to będzie możliwe.

Czecho-Słowacy są coraz bliżej Moskwy. W Petersburgu panuje niebywały głód i sroży się cholera.

Pamiętniki Mikołaja II-go.

Według doniesień gazety „Biednota“, kompletne wydanie drukiem pamiętników b. cara Mikołaja, obejmujących okres 36-letni, nastąpić ma w 35-tu serjach. Pierwsza seria obejmie lata 1905 do 1917.

Pamiętnik Mikołaja II-go zawiera pod datą 15-go marca 1917 r. co następuje: Przybył do mnie Ruzskij i odczytał mi treść rozmowy, jaką miał z Rodziąnką. Zdaniem jego, sytuacja w Petersburgu jest tego rodzaju, że ministerjum z łona Dumy byłoby bezsilne, zwalczane bowiem byłoby przez partję socjal-demokratyczną, ucielesnioną w radzie deputatów robotniczych. Moje zdziwienie się jest konieczne. Ruzskij zakomunikował rozmowę tę dalej do kwatery głównej, a Aleksiejew przesłał ją do wódców armji. O godz. 1 1/2 po południu nadeszły od wszystkich odpowiedzi. Zasadniczą treść ich jest ta, że w imię ratunku Rosji i dla zachowania spokoju w armji na froncie, decyzyja na krok ten jest niezbędna. Zgodziłem się. Wieczorem przybyli z Petersburga: Guzikow i Szulgin, z którymi miałem rozmowę i którym wręczyłem podpisany i przerobiony manifest. O godz. 1-ej w nocy wyjechałem z Pskowa z ciężkim uczuciem przeżytych wypadków. Do-koła zdrada, tchórzostwo, oszukaństwo.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Bernarda Op. D. K. Jutro: Joanny Fremiot.

Wschód słońca o godzinie 4.40. Zachód o godzinie 7.28. Długość dnia godzin 15.12.

Kronika ogólna.

Urządowe. Jego Eks. Jen. Gubernator rozpoczyna dnia 19 b.m. dwutygodniowy urlop i udaje się do Kroatii.

Zjazd młynarski. Zarząd grupy młynarskiej przy towarzystwie przemysłowców Królestwa Polskiego (Powiatowa 9) prosi panów właścicieli młynów o przybycie na mający się odbyć w Lublinie w dniu 22 sierpnia, t. j. w czwartek o godzinie 10 i pół rano w sali Magistratu zjazd młynarski.

Oświadczanie na nim będą ważne sprawy dla istnienia i przyszłego rozwoju przemysłu młynarskiego.

Oflara. Z okazji urodzin cesarza Karola przeznaczyło Jener.-Gub. wojskowe łącznie 250.000 kor. na cele dobroczynne miejscowe. Z sumy tej wypłacone zostanie do rąk głównego komitetu ratunkowego w Lublinie 100.000 kor. na cele ochrony dzieci i 125.000 kor. na powracających uchodźców; do rąk zaś żydowskiego komitetu ratunkowego w Lublinie 25.000 kor. na ubogich żydowskich.

Kronika miejska.

Wyjaśnienie o piekarni. Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że piekarnia p. Pomorskiego, nie została zamknięta—jak to ogłosiła „Kronika Radomska”, na skutek złego wypieku chleba, lecz z rozporządzenia Komendy z powodu przekroczenia przepisów (№ rozporząd. 12554) o wypieku białego chleba.

Oryginalność... w czapkach. Na wezwanie przedstawienia „Królowy kine matografu” w teatrze Czarneckiego ogólną uwagę zwracało dwóch panów, w uniformach strażackich siedzących przez cały czas przedstawienia... w czapkach.

W prawdzie panowie ci, zresztą trzeba dodać zamieszczeni, byli w uniformach strażackich, ale w teatrze nie znajdowali się na służbie, tylko jako zwykli widzowie, pocóż więc była ta oryginalność czapkowa — nigdzie chyba nie przyjeżdża?

Uduśnienie w studni. Na podwórzu gmachu c. i k. Komendy w ubiegłą sobotę znaleziono w zepsutej studni zwłoki ordynansa Komendy, Krügera, lat około 15, który został uduśniony gazami. Krüger zniknął blisko tydzień temu od chwili znalezienia zwłok, t. j. w ubiegłą niedzielę. Jaki K. miał cel schodzący do studni i nie mając z tym nic wspólnego, — niewiadomo.

Zabawa ogrodowa urządzona staraniem 93 p. p. na fundusz wdów i sierot po poległych im. ces. Karola, cieszyła się wielkim powodzeniem, a złożyły się na to prawdziwie wojenne atrakcje jak: strzelanie z karabinu dostępne dla każdego „cywila”, jeżdżenie konno i wiele innych niezwykle urozmaiconych atrakcji; zabawa dała fundusz, jak można sądzić weale pokazy.

Ze sceny i estrady.

Z teatru.

Repertuar w teatrze H. Czarneckiego na tydzień bieżący nader urozmaicony: we wtorek Eyslera „Wróg kobiet” w roli tytułowej z Józefowiczem, urozmaicone tańcami, w środę zaprezentuje się po raz pierwszy komedia w osta-

tnim arcydziele Zapolskiej, „Carewicz”, w czwartek zawsze mile widziana operetka Kolmana „Manewry Jesienne”.

Z ZIEMI RADOMSKIEJ.

(Wieści i Korespondencja).

Z Kozienic.

(Koresp. wł. „Głosu Radom.”).

Dnia 15 sierpnia r. b., na dochód miejscowej Straży Ogniowej odbyła się w dzielnicy pałacowej byłego Von-Larlarskiego loteria fantowa i dzięki sprzyjającej pogodzie przybyło tłumnie kozienieckie obywatelstwo i zasiłło szczupłą kasę straży, —bo z górą 4.000 koron.

W zbieraniu fantów, przyjmował udział cały szereg pań i panów, którym za trudny należy się serdeczne „Bóg zapłać”.

W czasie zabawy przygrywała młoda orkiestra Straży ogniowej.

Przy końcu zabawy, widocznie dla jej urozmaicenia, albo też dla nadania humoru public, pomocnik naczelnika. Straży ogniowej uznał za właściwe urządzić wyścigi strażaków, z jajkami na łyżkach drewnianych.

Widok ten „wzbudził” w niejednym zadość, —bo jajka przecież są teraz takie drogie!...

Z KRAJU.

Kurs strycharski w Puławach.

We wtorek dnia 20 sierpnia b. r. Patronat stowarzyszeń budowlanych otwiera w Puławach trzymiesięczny kurs dla kierowników cegielni stowarzyszeń budowlanych. Na kurs ten zapisało się 50 uczestników.

Powrót wywiezionych fabryk.

W ministerstwie handlu i przemysłu odbyła się w tych dniach narada w sprawie powrotu z Rosji fabryk polskich, wywiezionych w r. 1915. Obecny na naradzie delegat przemysłowców z Rosji zaproponował przewiezienie maszyn i surowców do Petersburga i stamtąd drogą wodną przez Gdańsk i Wisłę do kraju.

Nowi biskupi.

„Osservatore Romano” z dn. 31 z. m. ogłasza prekonizację nowych sześciu biskupów-sufraganów polskich.

Lista obejmuje następujących dostojników kościoła:

Ks. prałat Stanisław Gall, — regens warszawskiego metropolitalnego seminarjum duchownego i wikariusz jenerálny konsystorza warszawskiego, otrzymał nominację na biskupa-sufragana warszawskiego.

Ks. prałat Wojciech Stanisław Owczarek, — wikariusz jenerálny konsystorza wrocławskiego, został biskupem - sufraganem wrocławskim.

Ks. prałat Władysław Krynicki, — regens wrocławskiego seminarjum duchownego — również biskupem-sufraganem wrocławskim.

Ks. prałat Adolf Szelażek, — szef sekcji do spraw katolickich w departamencie wyznań w ministerstwie ośw. publ. i wyznań religijnych — biskupem - sufraganem płockim.

Ks. prałat Paweł Kubiński, — wikariusz jenerálny i regens seminarjum w Sandomierzu — biskupem - sufraganem sandomierskim.

Ks. prałat Romuald Jałbrzykowski — biskupem-sufraganem sejneńskim.

Nominacje na biskupów djecejalnych do Lublina, Janowa, Wilna i Kamieńca Podolskiego spodziewane są niebawem.

AKUSZERKA

posiadająca dyplom z odznaczeniem, długoletnią praktyką Warszawską, udziela porad, przyjmuje panie do domu, zamówienia na wyjazd, wykonywa wszelkie zlecenia lekarskie

LUCZYŃSKA

522—0

Marjacka № 11, front I piętro.

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

ŚLUPY mocne! tanie! i trwałe! PUŚTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

BIURO TECHNICZNE

DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELN

M. KANAREK

Sp. z ogr. por.

Kraków, Szewska 9.

Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młyńskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młyńskie, gnaty, cyrkularki, piły gatrowe, piły do cyrkularek, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne.

Firma dysponuje pierwszorzędnymi siłami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.

Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na żądanie.

394—0

Doktor Medycyny Wiedeńskiego Uniwers.

Władysław CUNG

(były starszy lekarz wojskowy)

powrócił.

Choroby wewnętrzne, nerwowe i dziecięce.

Przyjmuje — Warszawska 6.

Przyjmuje rano do 11-ej i od 5-ej do 8-ej p. p.

664—4

Rolnik z średnim wykształceniem

7-letnia praktyka fachowa znajomość: weterynarii, hodowli i mleczarstwa, rekomendacje. Poszukuje posady. Zgłoszenie do Administracji „Głosu” pod „Rolnik”.

672—4

Aby ustrzedz od wygubienia pszczoły,

kupię na ich podkarmianie większą ilość cukru lub melasy. Zgłoszenia przyjmuję między 2-gą a 4-tą po południu, ul. Ogrodowa № 3.

669—3

S. Karbowalicki.

Poszukuje się pokoju

umeblowanego, b. czysto utrzymanego, w śródmieściu, dla osoby cywilnej. Oferty pod M. Z. w Adm. „Głosu”.

676—3

Krowa do sprzedania, duża, dworska, rasy fryzyskiej, 8 lat. Kozłowski, ulica Koszarowa № 1.

628—1

Dom kupię w śródmieściu, cena do 50,000 rubli. Oferty w Adm. „Głosu” dla E. K

679—2

Osoba inteligentna w średnim wieku poszukuje zajęcia, pielęgnowania osoby chorej, może zająć się dziećmi, lub do zarządu domu. Wiadomość w Adm. „Głosu”.

680—2

Do sprzedania są ule z pszczolami. Wiadomość ulica Piaski № 5 u J. Flonta.

685—3

Poszukuje dzierżawy młyna, warunki do umowy. Wiadomość w Administracji „Głosu”.

686—3

Pisarz...Ekonom poszukuje posady w każdym czasie może złożyć na żądanie kaucję. Wiadomość w Administracji „Głosu”.

687—3

Młody inteligentny Polak poszukuje posady, władania niemieckim i rosyjskim językiem może przyjąć posadę za szwajcara, tłumacza lub kelniera. Wiadomość w Administracji „Głosu”.

688—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Józefa Koszki wydaną przez Urząd gminy Kowala, dn. 26/VI 1918 r. za № 374.

692—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Jana Pawliny wydaną przez Magistrat Radomski dnia 23/III 1917 r. za № 1682.

684—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Pinkusa Korman wydaną przez Magistrat Radomski dnia 31/III 1918 r. za № 2274.

691—1

Zgubiono weksel na 1100 rb. na nazwisko Dawida Biatmana, łaskawy znalazca zechce przesłać Lubeleka № 78—Grimberg.

673—3

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane

LUBELSKA 41.

Radomska Spółka Ogrodnicza

(Chrześcijańska)

Plac 3 maja liczba 1. (Sklep w podwórzu).

Jabłka dojrzałe od	60 hal. funt
Gruszek „ 120 „ „	
Kapusta po 30 „ „	
Kartofle „ 22 „ „	
Buraczki „ 25 „ „	

Marchew od 35 hal. funt	
Pietruszka „ 70 „ „	
Ogórki do kwaszenia od 6 kor.	
kopa, sztuka od 10 halercz.	

Podejmuje się dostaw do hoteli, burs, internatów i tp. instytucji i odbiorców prywatnych.

Sklep otwarty codziennie—od godz. 8 rano do godz. 7 wiecz. bez przerwy; w niedziele i święta—od 8 do 10 rano.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

BIURO BUDOWLANE i HURTOWNIA.
Cement, Papa, Eternit, Dachówka, Cegła, Smołowiec, Gwoździe, Żelazo, Wapno.
Po cenach hurtowych.

291—10

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński”—Radom.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.

Za wydawcę: Edward Suchański.